

ศึกษาแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้กฎหมายพิเศษในการแสวงหาข้อเท็จจริงในคดีความ
มั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

พ.ศ.2548

Study of guidelines for improving the efficiency of applying special laws
in fact-seeking in security cases in the southern border provinces under
the Emergency Decree on Public Administration in Emergency Situations

B.E. 2548

*อรรถพล อุซามาลย์เวท¹ ศาสตรา แก้วแพง²

^{1,2}มหาวิทยาลัยทักษิณ ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

*E-mail: autapol125072@gmail.com

บทคัดย่อ

ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่เกิดเหตุปล้นอาวุธปืน จากกองพันพัฒนาที่ 4 ต.มะรือโบออก อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส จนถึงปัจจุบันถือว่าเป็นสถานการณ์ไม่ปกติเข้าลักษณะ สถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งรัฐมีความจำเป็นจะต้องใช้อำนาจรัฐในสถานการณ์ฉุกเฉินโดยการออก กฎหมายพิเศษ ได้แก่ พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ.2457 และ พระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉินพ.ศ. 2548 เพื่อให้อำนาจพิเศษแก่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ ยุติลงโดยเร็วสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีหลักการใช้อำนาจรัฐในสถานการณ์ฉุกเฉิน ในการนำ กฎหมายพิเศษเพื่อแก้ปัญหาสถานการณ์ความรุนแรง (violence) ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ บทความชิ้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้กฎหมายพิเศษใน การแสวงหาข้อเท็จจริงและการพิสูจน์รวบรวมพยานหลักฐานในการสอบสวนคดีความมั่นคงใน จังหวัดชายแดนภาคใต้

คำสำคัญ : กฎหมายพิเศษด้านความมั่นคง ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา การซักถามเพื่อ แสวงหาข้อเท็จจริงและการพิสูจน์ทราบ ผู้ต้องสงสัยตามกฎหมายพิเศษ ความชอบด้วยกฎหมายโดย ศาล

Abstract

Violence in the southern border provinces since the gun robbery From the 4th Development Battalion, Marue Bo Ok Sub-district, Jouairong District, Narathiwat Province, until now, it is considered an unusual situation. The state has a need to

exercise power in emergency situations by enacting a special law, such as the Martial Law Act 1914. And the Emergency Decree on Public Administration in Emergency Situations, B.E. 2005 to give special powers to government officials to resolve emergency situations quickly, in line with the concepts and principles of the use of state power in emergency situations. In introducing special laws to address violent situations at article aims to study the method of developing the effectiveness of special laws in fact-seeking and evidence gathering in the security investigation in the southern border provinces.

Keywords : Special security Law offenses under the Criminal code asking for facts and for verification Special legal suspects Legality by the court

บทนำ

ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่เกิดเหตุปล้นอาวุธปืน จากกองพันพัฒนาที่ 4 ต.มะรือโบออก อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส จนถึงปัจจุบันถือว่าเป็นสถานการณ์ไม่ปกติเข้าลักษณะสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งรัฐมีความจำเป็นจะต้องใช้อำนาจรัฐในสถานการณ์ฉุกเฉินโดยการออกกฎหมายพิเศษ ได้แก่ พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ.2457 และ พระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินพ.ศ. 2548 เพื่อให้อำนาจพิเศษแก่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงโดยเร็วสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีหลักการใช้อำนาจรัฐในสถานการณ์ฉุกเฉิน ในการนำกฎหมายพิเศษเพื่อแก้ปัญหาสถานการณ์ความรุนแรง (violence) ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ บทความชิ้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้กฎหมายพิเศษในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการพิสูจน์รวบรวมพยานหลักฐานในการสอบสวนคดีความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในคดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง และอธิบายเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของพยานหลักฐาน ตลอดจนแนวทางการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญา โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยและการลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานในการใช้กฎหมายพิเศษในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการพิสูจน์รวบรวมพยานหลักฐานในการสอบสวนคดีความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 ซึ่งในปัจจุบันพบว่าเป็นปัญหาอาชญากรรมที่มีความรุนแรงโดยเฉพาะเกี่ยวกับความมั่นคงของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีออกมาในรูปการก่อความรุนแรงไม่ว่าการวางระเบิด การชุ่มยิงหรือการลอบทำร้าย การปะทะต่อสู้ ระหว่างกองกำลังของรัฐบาลกับกลุ่มก่อความไม่สงบ มีระบบการจัดการและโครงสร้างภายในองค์กรที่ซับซ้อน มีอิทธิพล

และมีการวางแผนก่อนดำเนินการก่อเหตุรุนแรงมาเป็นอย่างดีและได้ปกปิดการกระทำผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีคดีเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากและมีหลายคดีที่ไม่สามารถจับกุมผู้ก่อเหตุได้

กระบวนการยุติธรรมขึ้นก่อนการพิจารณาในชั้นศาลมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นกระบวนการที่เจ้าพนักงานต้องค้นหาพยานหลักฐานเพื่อทราบความจริง การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อสร้างระบบการสอบสวนที่มีประสิทธิภาพเป็นกลไกในการรวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วนรอบด้านเพื่อให้ความจริงปรากฏต่อพนักงานอัยการและถูกนำไปใช้ในชั้นพิจารณาของศาลอย่างครบถ้วน นอกจากความสำคัญของการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานแล้วกระบวนการและวิธีการปฏิบัติในชั้นจับกุม การควบคุมตัว ชัง การปล่อยชั่วคราว การชันสูตร และได้สวนมูลฟ้อง ล้วนเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการค้นหาความจริงและพยานหลักฐานเพื่อเป็นความรวดเร็วและลดอุปสรรคให้กับเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ ในการค้นหาพยานหลักฐานในการดำเนินคดี ภาครัฐจึงมีความจำเป็นต้องใช้กฎหมายพิเศษด้านความมั่นคงในปัจจุบันประกอบไปด้วยพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. 2457 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2548 รัฐบาลได้มีการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการฉุกเฉิน พ.ศ.2548 และเป็นที่มาของการก่อตั้ง ศูนย์พิทักษ์สันติ (ในส่วนของตำรวจ) ซึ่งบทบาทของศูนย์พิทักษ์สันติ ศูนย์ดังกล่าวเป็นศูนย์ที่ควบคุมผู้ต้องสงสัยมาสอบปากคำตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในการซักถามเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและการพิสูจน์ทราบรวบรวมพยานหลักฐาน ก่อนจะขยายผลเพื่อพิสูจน์ทราบ ตัวบุคคลสถานที่ อาวุธ ยุทธภัณฑ์ พฤติกรรมในการก่อเหตุ โครงสร้างเครือข่าย ของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง พร้อมทั้งนำข้อมูลผลการซักถามประกอบคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลพิจารณา ออกหมายจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีต่อไป ปัญหาในเรื่องการรวบรวมพยานหลักฐานที่ได้จากการซักถามผู้ต้องสงสัย ของเจ้าหน้าที่ซักถามตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ไม่สามารถนำกระบวนการซักถามผู้ต้องสงสัยในคดีความมั่นคงใช้พิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องสงสัย ในชั้นกระบวนการรับฟังพยานหลักฐานในชั้นพิจารณาของศาลได้ เนื่องจากเห็นว่าพยานหลักฐานที่ปรากฏหรือเกิดขึ้นในชั้นซักถามของผู้ต้องสงสัยในคดีเกี่ยวกับความมั่นคงนั้น อันเป็นปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ที่มีความสำคัญเกี่ยวกับคดีความมั่นคงและกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย ซึ่งแตกต่างกับการใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยปกติการนำกฎหมายพิเศษมาปรับใช้กับการสอบสวนคดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขั้นตอนการจับกุมและควบคุมตัว การซักถามและ การตรวจค้น ศาลยังมองว่าขัดต่อหลักความชอบด้วยกฎหมายเพราะไม่ได้ผ่านการตรวจสอบ

ความชอบด้วยกฎหมายโดยศาล รวมตลอดถึงไม่มีมาตรการผ่อนคลายนในการให้ปล่อยตัวชั่วคราว ทำให้คำให้การ วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากขั้นตอนการใช้กฎหมายพิเศษดังกล่าวอาจเกิดความไม่ถูกต้อง สมบูรณ์ ในการพิจารณาคดีชั้นศาลจนเป็นสาเหตุแห่งความสงสัย ยกประโยชน์ให้จำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 ศาลจึงพิจารณายกฟ้องคดีเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น การตกอยู่ในสถานะผู้ต้องสงสัยตามกฎหมายพิเศษ ควรจะได้รับการคุ้มครองและรับรองสิทธิเหมือนกับการคุ้มครองและรับรองสิทธิของผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญาตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้การคุ้มครองและรับรองไว้ทำให้พยานหลักฐานที่ได้รับในขั้นตอนของการใช้กฎหมายพิเศษมีความถูกต้อง สมบูรณ์ ขั้นตอนการพิจารณาคดีของศาลนอกจากนี้ควรจะแยกการกระทำความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงออกจากฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญานำมาบัญญัติไว้เป็นพระราชบัญญัติเอาไว้ต่างหาก รวมถึงวิธีพิจารณาคดีเป็นการเฉพาะ พร้อมทั้งกำหนดมาตรการในการต่อต้านและป้องกันการกระทำผิดและกำหนดมาตรการการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศไทย

วิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะทำการศึกษา เฉพาะคดีความมั่นคงที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ภาคใต้ศึกษาระบบการดำเนินคดีอาญาในสถานการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการดำเนินคดีอาญาและการสอบสวนโดยเฉพาะขั้นตอนก่อนฟ้องคดีของกฎหมายพิเศษและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ของเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา 4 อำเภอ คืออำเภอสะบ้าย้อย อำเภอจะนะ อำเภอเทพา และอำเภอนาทวี ตลอดจนบทบาทขององค์กรดังกล่าวเพื่อทราบถึงปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินคดีความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ความสัมพันธ์ขององค์กรในการดำเนินคดีความมั่นคงในการร่วมมือกันให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานในคดีรวมทั้งเรื่องของการสอบสวน และการรวบรวมพยานหลักฐานตั้งแต่เริ่มคดี เพื่อทราบถึงองค์กรที่มีอำนาจดำเนินการดังกล่าวอย่างแท้จริงตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นในการสืบสวน สอบสวนทั้งระบบ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการก่อเหตุรุนแรงรูปของขบวนการหรือองค์กรอาชญากรรมซึ่งไม่ใช่อาชญากรรมปกติ มีการวางแผน สั่งการ ชักชวนให้ผู้หลงผิดเข้าร่วมขบวนการโดยใช้หลักศาสนาและการบิดเบือนประวัติศาสตร์ มีการฝึกฝนชุดปฏิบัติการ การจัดโครงสร้างองค์กรอย่างมีระบบ มีการศึกษาและพัฒนาวิธีการรูปแบบในการก่อเหตุ รวมถึง

กระบวนการในทางกฎหมายใช้ในการต่อสู้คดีในชั้นการพิจารณาคดีของศาล ถึงแม้ว่าการสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดในปัจจุบันได้มีการพัฒนาด้านการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ขึ้นมาจนเป็นที่ยอมรับแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากกลุ่มผู้ก่อเหตุมีการศึกษาและเรียนรู้ในเรื่องการรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดี โดยรู้ว่าพยานหลักฐานใดที่ศาลรับฟังลงโทษได้ ส่วนหนึ่งมาจากพยานหลักฐานที่ได้จากที่เกิดเหตุซึ่งสามารถยืนยันตัวบุคคลได้ เช่น ลายนิ้วมือแฝง ดีเอ็นเอ เป็นต้น ผู้กระทำผิดจึงใช้ความรอบคอบ ระมัดระวัง ที่จะไม่ให้มีร่องรอยพยานหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ทราบตัวบุคคลทิ้งไว้ในที่เกิดเหตุ นอกจากนี้พยานบุคคลที่เห็นเหตุการณ์มักจะไม่ยอมให้การเนื่องจากเกรงว่าจะไม่ได้รับความปลอดภัยแก่ตนเองและญาติพี่น้อง มีหลายคดีที่จะมาให้การแล้วถูกข่มขู่ ทำร้าย หรือทำให้เสียชีวิตจนไม่สามารถเดินทางมาเบิกความชั้นศาลได้ ถึงแม้ว่าจะมีมาตรการคุ้มครองพยานตามกฎหมายแล้วก็ตามแต่ในความเป็นจริงมาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนจนกล้าที่จะมาให้การได้โดยไม่เกรงกลัวอันตรายหรือมั่นใจได้ว่าเมื่อมาเป็นพยานแล้วจะปลอดภัย และ ประชาชนมีทัศนคติว่ากฎหมายพิเศษทั้ง 2 ฉบับ เป็นเครื่องมือของทหารที่เข้ามาดำเนินการ ทำให้กระบวนการก่อนใช้ ป.วิ อาญา ชาวบ้านไม่เชื่อ ไม่วางใจ ไม่ให้ความร่วมมือ นอกจากนี้ยังมีการร้องเรียนเรื่องการซ้อม ทรมาน จากเจ้าหน้าที่ทหาร กลุ่มสิทธิมนุษยชน และ NGO ต่อต้านว่ากฎหมายพิเศษทั้ง 2 ฉบับ เป็นกฎหมาย ที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน

ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 ควรมีแนวทางการมาตรฐานการปฏิบัติที่ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตลอดจนการเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นที่มีศักยภาพและมาตรฐานเข้ามาร่วมทำงานในการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน อีกทั้งควรมีกฎหมายหรือหลักประกันที่เป็นมาตรฐานในการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน ซึ่งนำไปสู่การสร้างความเป็นธรรมให้กับทุกฝ่ายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการรับฟังและการชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานที่เกิดจากการใช้กฎหมายพิเศษ ที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริงและการพิสูจน์รวบรวมพยานหลักฐานในการสอบสวนคดีความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในคดีอาญาในชั้นสอบสวน เสนอแนะ แนวทางปฏิบัติให้การสืบสวนสอบสวนถือเป็นหลักสำคัญอย่างยิ่งในการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ให้ได้มากที่สุดเพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหาฉะนั้นจุดเริ่มต้นที่เหมาะสมยิ่งในการสืบเสาะและแสวงหาวัตถุพยานและร่องรอยหลักฐานในการเกิดคดีย่อมหลีกเลี่ยงหรือละเว้นไม่ได้เด็ดขาดนั่นก็คือ การตรวจสถานที่เกิดเหตุ โดยทางทฤษฎีเป็นความจำเป็นเสมอที่จะต้องตรวจ

สถานที่เกิดเหตุเพราะสถานที่เช่นนี้เราสามารถจะพบเงื่อนปมหรือร่องรอยต่างๆตลอดจนตัวพยานหลักฐานทั้งที่เป็นพยานบุคคลวัตถุพยานและพยานเอกสารนับเป็นหัวใจของงานที่จะต้องเริ่มต้นตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ณ บริเวณปรากฏเหตุที่นั้นอย่างละเอียดซึ่งจะนำมาสู่การคลี่คลายคดีได้อย่างดีที่สุดด้วยเหตุนี้เองพนักงานสอบสวนผู้เป็นเจ้าของคดีจึงเป็นบุคคลที่ถือได้ว่า จะใช้หรือไม่ใช้ประโยชน์จากสถานที่นั้นเพียงใดดังนั้นสถานที่เกิดเหตุจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อพนักงานสอบสวน

เมื่อพนักงานสอบสวนจะต้องมุ่งให้ความสำคัญอย่างที่สุดกับการตรวจหาหลักฐานประเภทวัตถุพยานและพยานเอกสารจากที่เกิดเหตุเป็นลำดับแรกส่วนพยานบุคคลนั้นย่อมต้องถือเป็นความสำคัญลำดับรองลงไปและเหตุผลแท้จริงที่น้ำหนักของวัตถุพยานและพยานเอกสารมีค่ามากกว่าพยานบุคคลก็เพราะเป็นสิ่งไม่มีชีวิตย่อมไม่มีจิตใจ ไม่มีอารมณ์ไม่มีความรู้สึกและไม่อาจเปลี่ยนแปลงความเป็นจริงได้และทั้งยังพร้อมที่จะรับการพิสูจน์อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ได้เสมอ(ไทพีศรีนิติ ภัคดี กุล, 2547:หน้า 3) ซึ่งเป็นหลักนิติรัฐที่สำคัญอีกหลักหนึ่งด้วย กระบวนการนิติธรรมยึดหลักกฎหมายมากกว่าความคิดในเรื่องการควบคุมอาชญากรรม และ ไม่เชื่อว่าความคิดในการควบคุมอาชญากรรมนั้นจะมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการค้นหาข้อเท็จจริงแนวความคิดของทฤษฎีกระบวนการนิติธรรม จึงไม่เห็นด้วยกับการแสวงหาข้อเท็จจริงอย่างไม่เป็นทางการของทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรม การใช้อำนาจของเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่

จำเป็นต้องได้รับการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานมิให้ล่วงละเมิดสิทธิของบุคคล และต้องการให้มีการพิจารณาข้อเท็จจริงและกฎหมายต่อหน้าองค์คณะผู้พิพากษาที่เป็นกลางไม่ลำเอียงเข้ากับฝ่ายใด ในปัจจุบันการดำเนินคดีอาญาไม่สามารถดำเนินตามทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งได้ต้องนำทฤษฎีทั้งสองมารวมกันจึงจะเกิดผลดีสำหรับการดำเนินคดีอาญา

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของภาคนิพนธ์ เรื่อง ศึกษาแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้กฎหมายพิเศษในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการพิสูจน์รวบรวมพยานหลักฐานในการสอบสวนคดีความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

บรรณานุกรม

กรกฎ ทองชะโชค,อภิวัดน์ สมาธิ,ธีรพร ทองชะโชค.(2559).แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินคดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้.วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

Herbert L.Packer. (1968). The limits of the Criminal Sanction. pp. 154-173.

สำนักงานกิจการยุติธรรม (2552).กระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทย. หน้า 15.

ชาคริต บุญเพิ่ม.(2554).การเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ: ศักยภาพการจับ. หน้า 19-21.

ชวเลิศ โสภณวัต. (2524, พฤศจิกายน-ธันวาคม). "กฎหมายลักษณะพยานของไทยเป็นกฎหมายในระบบกล่าวหาจริงหรือ." วารสารดุลพາท, 28 (6). หน้า 36.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, มาตรา 120.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, มาตรา 165.

ไทพีศรีนิวัติ ภัคติกุล. (2547). การตรวจหาพยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุ.เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์.

UN Human Rights Committee. (2002). CCPR General Comment No. 29: Article 4: Derogations during a State of Emergency. United Nations Development Program. (2002). Human Development Report 2002. New York: Oxford University Press.

UNDP.(2018).Human Security.Retrieved November 17, 2018. from http://hdr.undp.org/sites/default/files/human_security_guidance_note_rnhdrs.pdf

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (31 สิงหาคม 2548). กรอบแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ ที่มา <https://www.ryt9.com/s/cabt/27187>

กรกฎ ทองชะไค.(2557). การบังคับใช้กฎหมายในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้, นิติศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ, ปีที่ 5, ฉบับที่ 7.

โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายประชาชน (iLaw). (2553). ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายด้านความมั่นคงที่ขัดต่อสิทธิเสรีภาพตามระบอบประชาธิปไตย ที่มา: <https://ilaw.or.th/StopSSA>.

ประชาไท.(2559).ศูนย์ทนายมุสลิมเปิดรายงานสถานการณ์ละเมิดสิทธิจาก กฎหมายพิเศษในชายแดนภาคใต้ ที่มา:<https://prachatai.com/journal/2016/02/63848>

มูลนิธิสานวัฒนธรรม และกลุ่มด้วยใจ.(2558). สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนใต้
ประจำปี2558 ที่มา:

[https://deepsouthwatch.org/sites/default/files/archives/docs/raayngaansthaankaarnsi
ththim-nusychn_32015_peace_3_0.pdf](https://deepsouthwatch.org/sites/default/files/archives/docs/raayngaansthaankaarnsi
ththim-nusychn_32015_peace_3_0.pdf)

วิจิต มันทาภรณ์.(2010). กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคง:ความหมายอย่างที่มีนัยสำคัญสำหรับประเทศ
ไทย.กฎหมายความมั่นคง : หนทางแก้ไขความขัดแย้ง? ศึกษากรณีสี่อำเภอของจังหวัดสงขลา และ
สามจังหวัดชายแดนใต้.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สานวัฒนธรรม

ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้. (2559). มูลนิธิเอเชียเปิดวงถก วาระชาติสันติภาพชายแดนใต้ เปิด
ผลวิจัย‘พื้นที่ปลอดภัย-ยุติธรรมทางเลือก’ ที่มา: <https://deepsouthwatch.org/dsj/th/9963>

สราวุธ ทับทอง และอรรถสิทธิ์ พานแก้ว. (2558). ระบบกฎหมายความมั่นคง: ข้อเสนอแนะสำหรับ
การปฏิรูปโครงสร้างและองค์กรในการใช้อำนาจตามหลักธรรมาภิบาลภาคความมั่นคง,
วารสารธรรมศาสตร์, ปีที่ 34, ฉบับที่ 2.

สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์. (2561). ศอ.บต.เดินหน้าสร้างความเป็นธรรมให้ประชาชน

จัดโครงการสัมมนาทางวิชาการ 10 ปี กระบวนการยุติธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มา:
[http://nwnt.prd.go.th/centerweb/News/NewsDetail?NT01_NewsID=TNSOC610502001
0087](http://nwnt.prd.go.th/centerweb/News/NewsDetail?NT01_NewsID=TNSOC610502001
0087)

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2558). นโยบายเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปี
2540 – ปัจจุบัน ที่มา:
https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2558/nov2558-1.pdf

อุस्ताซอับดุลชะกูร์ บินซาฟิอีย์.(2562). บทเรียนการต่อสู้ด้านสิทธิมนุษยชน ของเครือข่ายโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ และข้อเสนอแนะ ที่มา:
<https://www.publicpostonline.net/26227>

พัฒนวุธ อังคะนาวิน.(2560). กฎหมายพิเศษสำหรับการสอบสวนคดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้.วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60